

VERÓNICA
ROTH

RÁZCESTIA
OSUDU

ZÁREZY SMRTI 2

OD AUTORKY DYSTOPICKEJ TRILÓGIE
DIVERGENCIA • REZISTENCIA • EXPERIMENT

RÁZCESTIA
OSUDU

VERONICA ROTH
je autorka týchto kníh:

DIVERGENCIA
REZISTENCIA
EXPERIMENT

ŠTYRI

*Zbierka poviedok k sérii
Divergencia – Rezistencia – Experiment*

ZÁREZY SMRTI
RÁZCESTIA OSUDU

VERONICA
ROTH

RÁZCESTIA

OSUDU

slovar

Copyright © 2018 by Veronica Roth
Map © 2017 by Veronica Roth
Map illustrated by Virginia Allyn
Typography by Joel Tippie
Jacket art™ & © 2018 by Veronica Roth.
Jacket art by Jeff Huang.
Jacket design by Erin Fitzsimmons.
Used with permission. All rights reserved.
Translation © Elena Guričanová 2018
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2018

ISBN 978-80-556-3742-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu *Veronica Roth – The Fates Divide*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Katherine Tegen Books,
an imprint of HarperCollins Publishers, New York 2018,
preložila Elena Guričanová.

Zodpovedná redaktorka Dana Guričanová

Produkcia Dana Klimová

Editorka Dana Brežňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2018.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

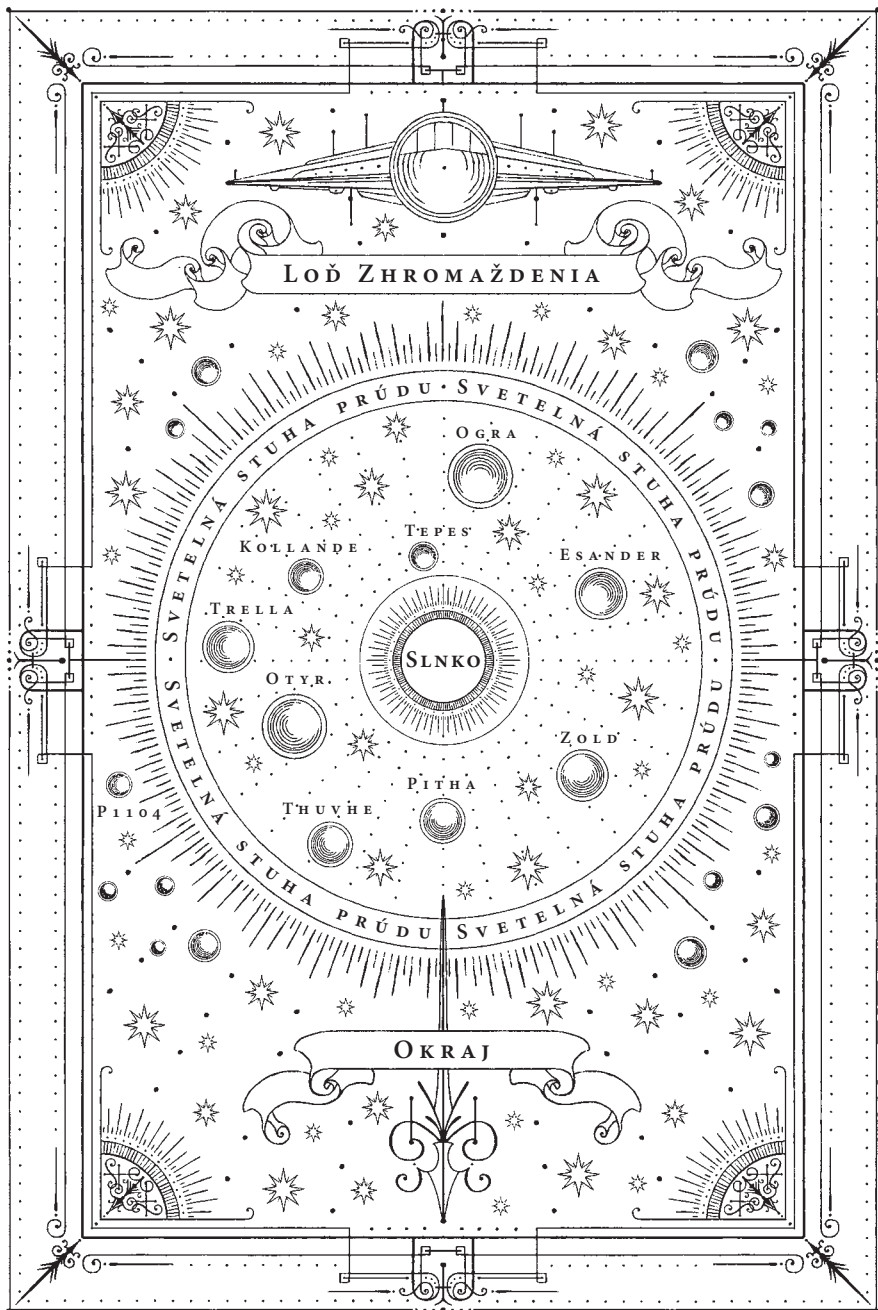
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčaním pre konečných predajcov.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

*Venujem otcovi Frankovi, bratovi Frankiemu a sestre Candice:
hoci nás všetkých nespája krv, som rada, že sme rodina.*

PROLÓG EIJEH

„Prečo sa tak bojíme?“ pýtame sa sami seba.

„Čoskoro nás príde zabiť,“ odpovieme si.

Dávnejšie nás desilo vedomie, že existujeme v dvoch telách naraz. Odkedy sa naše dary prúdu zliali do nového a zvláštneho, však už uplynulo dosť cyklov, takže sme si zvykli. Naučili sme sa predstierať, že sme dvaja ľudia, nie jeden, ale keď sme sami, uvoľníme sa a pripustíme si pravdu: sme jeden človek v dvoch telách.

Keď sme naposledy presne vedeli, kde sa nachádzame, boli sme na Ureku. Teraz blúdime vesmírom, temnotu narúša len červeň svetelnej stuhy prúdu.

Jedna z našich dvoch ciel má okno. Je úzka, s tenkým matracom a fľašou vody. Druhá ani nie je cela, skôr komora na odkladanie vecí. Páchne dezinfekčným prostriedkom, ostro a dráždivo. Jediné svetlo do nej preniká vetrákom na dverách, jeho lamely sú zavreté, ale svetlo z chodby úplne neblokujú.

Naraz vystrieme dve ruky – jednu kratšiu s hnedou pokožkou, druhú dlhú a bledú. Prvá nám pripadá ľahšia, druhá ťažká a neohrabaná. Z jedného tela sa uspávacia droga už vyplavila, z druhého nie.

Jedno srdce splašene búcha, druhé bije pomaly a pravidelne.

„Sme si istí, že nás chce zabiť?“ pýtame sa sami seba.

„Je to isté ako predurčené osudy. Chce, aby sme zomreli.“

„Osudy.“ Hlasy zaznejú disharmonicky. Človek môže niečo zároveň nenávidieť a milovať a my milujeme aj nenávidíme osudy, zároveň v ne veríme aj ich spochybňujeme. „Aké slovo to naša matka použila...“ Máme dohromady dve matky, dvoch otcov a dve sestry, ale len jedného brata. „Človek svoj osud musí prijať alebo znášať, alebo...“

„Vytrpieť. Tak to hovorievala,“ pripomenieme si. „Človek svoj osud musí vytrpieť, lebo všetko ostatné je sebaklam.“

1

Shithi. Sloveso. V thuvhesitčine má významy „môcť, mať a musieť“.

KAPITOLA 1 CYRA

Lazmet Noavek, bývalý šotetský tyran a môj otec, bol považovaný za mŕtveho už vyše desať obehov. Na prvej púti po jeho údajnej smrti sme mu vystrojili pohreb, vyprevadili sme do vesmíru jeho staré brnenie, lebo sme nemali telo.

Môj brat Ryzek, uväznený v útrobach tohto transportného člna, mi však povedal, že Lazmet ešte žije.

Matka ho niekedy volala Laz. Nikto iný by si to nedovolil, len Ylira Noavek. „Laz,“ hovorievala mu, „nechaj to tak.“ Poslúchol ju, ak mu nerozkazovala príliš často. Rešpektoval ju, hoci nerešpektoval nikoho iného, ani najlepších priateľov.

Pri nej prejavoval trochu citu, ale pri iných... škoda hovoriť.

Môj brat – ktorý začal svoju cestu životom ako citlivý chalan a len neskôr zatvrdol natoľko, že dal mučiť vlastnú sestru – sa od Lazmeta naučil, ako človeku vyrezať oko. Aj ako ho skladovať, ponorené v konzervačnej tekutine, aby nezhnilo. Než som naplno pochopila, čo sklenené nádoby v zbrojnej sieni vlastne obsahujú, chodievala som si ich obzerať. Leskli sa v slabom svetle na policiach vysoko nad mojou hlavou. Oči so zelenými, hnedými či sivými dúhovkami sa kolísali ako ryby, ktoré doplávali tesne pod hladinu akvária, aby sa nakrmili.

Lazmet nikoho nemrzačil sám ani neprikazoval podriadeným, aby to robili zaňho. Používal na to dar prúdu, pomocou

neho manipuloval telami svojich obetí a nútil ich, aby si ublížili vlastnými rukami.

Trestať sa nemusí vždy smrťou, do úvahy prichádzajú aj nočné mory.

Akos Kereset ma neskôr našiel na navigačnej palube malého transportného člna, ktorý nás unášal preč od planéty, kde sa moji ľudia, Šoteti, ocitli na pokraji vojny s Akosovým národom, Thuvhesitmi. Sedela som v kapitánskom kresle a otáčala som sa tam a späť, aby som sa upokojila. Chcela som mu povedať, že môj otec – teda ak to vôbec bol môj otec, ak Ryzek bol vôbec môj brat – ešte žije. Ryzek podľa všetkého naozaj verí, že nám v žilách nekoluje tá istá krv, že ja nepatrím do rodiny Noavekovcov. Vraj preto som nevedela otvoriť genetický zámok, ktorým zabezpečil svoje izby, a prvý pokus spáchať naňho atentát sa mi nevydaril.

Ani som nevedela, o čom mám začať rozprávať. O smrti svojho otca? O tele, ktoré sa nikdy nenašlo? O neodbytnom tušení, že s Ryzekom vyzeráme príliš rozdielne na to, aby sme mohli byť príbuzní?

Ani Akosovi nebolo do reči. Na zem medzi kapitánskym kreslom a stenou rozprestrel prikrývku, ktorú vyhrabal kdesi na lodi. Lahli sme si tam vedľa seba a zízali do prázdna. Tiene prúdu – prejavy môjho trýznivého daru, ktoré si žili vlastným životom – sa mi ovíjali okolo rúk ako motúzy, bolesť mi prenikala až do končekov prstov.

Prázdnoty som sa nebála. Pripadala som si v nej maličká. Ako by som sotva stála za pohľad, nieto ešte za druhý. Utešovalo ma to, lebo som sa často bála, že som schopná napáchať príliš veľa škody. Ako drobný človek, ktorý sa stará len sám o seba, by som už aspoň nespôsobila žiadnu ďalšiu ujmu. Chcela som len to, čo som mala v dosahu.

Akos si zakvačil ukazovák o môj malíček. Tiene zmizli, keď jeho dar prúdu zaúčinkoval ako protiváha k môjmu.

Áno, to, na čo dočiahnem vlastnými rukami, mi bohato stačí.

„Povedala... povedala by si niečo po thuvhesitsky?“ spýtal sa.

Obrátila som k nemu hlavu. Ešte vždy zízal hore do okna, pe-
ry zvlnené v jemnom úsmeve. Nos aj jedno očné viečko hneď nad
mihalnicami mu zdobili pehy. Zaváhala som s rukou tesne nad
prikryvkou, chcela som sa ho dotknúť, ale chcela som si aj na oka-
mih vychutnať tú túžbu. Potom som mu končekom prsta prešla
po obočí.

„Nie som vtáčik v klietke,“ povedala som. „Nebudem čviri-
kať na povel.“

„To nebol povel, ale prosba. Ponižená prosba,“ vysvetlil. „Čo
keby si vyslovila len moje celé meno?“

Zasmiala som sa. „Časť tvojho mena je šotetská, zabudol si?“

„Jasné.“ Mykol hlavou k mojej ruke a cvakol zubami v pred-
stieranom uhryznutí. Prekvapene som sa zasmiala. „Čo sa ti naj-
ťažšie vyslovovalo, keď si sa začínala učiť?“

„Názvy vašich miest, išla som sa nimi zadrhnúť.“ Akos mi
pustil ruku a chytil druhú, končekmi prstov mi pridržel palec
a malíček. Vtisol mi bozk doprostred dlane, rovno na mozole od
zbraní. Zvláštne, ako mi taký jemný dotyk na stvrdnutú pokožku
prenikol celým telom, oživil každý nerv.

S povzdychom som sa vzdala.

„Fajn, tak ti ich vymenujem. Hessa, Šissa, Osok,“ vyhrkla som.
„Jedna kancelárka hovorievala, že Hessa je samotným srdcom
Thuvhe. Priezviskom sa volala ako ty.“

„Jediná keresetovská kancelárka v thuvhesitských dejinách,“
dodal Akos a pritisol si moju dlaň na líce. Zdvihla som sa na la-
keť a naklonila sa nad neho. Vlasy mi sklzli dopredu a orámovali
obe naše tváre, na jednej strane boli dlhé, druhú polovicu lebky
mi pokrývala holá striebrokoža. „Aspoň toľko viem.“

„Dlho boli na planéte len dve rodiny obľúbencov osudu,“
pripomenula som, „a predsa, až na jednu výnimku, vedenie pri-
padlo Benesitovcom, ak osud vôbec vyvolil kancelára. Nepripa-
dá ti to zvláštne?“

„Možno nám chýbajú vodcovské schopnosti.“

„Možno vás osud naozaj obľubuje,“ pripustila som. „Ibaže trón možno prináša prekliatie.“

„Mňa teda neobľubuje,“ povedal potichu, tak potichu, že som takmer nepochopila, na čo naráža. Jeho osud – *tretie dieťa rodiny Kerestetovcov zomrie v službách rodiny Noavekovcov* – znamená, že zradí svoj domov, posluží mojej rodine a zomrie. Dalo by sa to považovať za niečo iné než trápenie?

Pokrútila som hlavou. „Prepáč. Nepomyslela som na to, že...“

„Cyra,“ oslovil ma, potom sa odmlčal a zamračil sa. „Fakt si sa práve ospravedlnila?“

Aj ja som vystrúhala zamračenú grimasu. „Naučila som sa to slovo. Toľko slušného vychovania ešte mám.“

Zasmial sa. „A ja som sa naučil, ako sa po esandersky povie odpad, ale to ešte neznamená, že to viem vysloviť správne od srdca.“

„Tak fajn, ospravedlnenie odvolávam.“ Dala som mu riadnu frčku do nosa, a keď sa so smiechom odtiahol, spýtala som sa: „Ako sa po esandersky povie odpad?“

Odpoveď znela ako slovo odrazené v zrkadle, vyslovené odpredu a vzápätí odzadu.

„Odhalil som tvoju slabosť,“ vyhlásil. „Stačí, keď ťa namotám na niečo, čo ešte nevieš, a hneď zabudneš, že si sa hnevala.“

Porozmýšľala som o tom. „Nevadí, jednu moju slabosť môžeš poznať... keďže ty ich máš tak veľa, že si môžem aj vyberať.“

Zvedavo zdvihol obočie. Zaútočila som naňho, zaryla som mu prsty do ľavého boku takmer vo výške lakťa a do pravého tesne nad panvovú kosť a vzápätí do šľachy vzadu na pravej nohe. Tie mäkké miesta som si vytypovala pri spoločnom tréningu – miesta, ktoré si slabo chránil alebo ktoré ho výnimočne zaboľeli, keď som ho tam zasiahla. Teraz som sa ho však dotýkala s takou nehou, akú som si donedávna ani nevedela predstaviť, nieto ešte pocítiť, a vymámila som z neho smiech namiesto bolestivých šklbnutí.

Vytiahol si ma na seba, držal ma za boky. Prsty mu vklzli pod opasok mojich nohavíc, spôsobovali mi sladké utrpenie, ktoré som ešte nepoznala, ale vôbec mi neprekázalo. Rukami som sa

zaprela o prikrývku po oboch stranách jeho hlavy a pomaly som sa spustila dolu, aby som ho pobozkala.

Bozkávali sme sa ešte len niekoľkokrát a nikdy som nebozkávala nikoho iného, zakaždým som teda objavila niečo nové. Tentoraz jemné škrabnutie zubov a špičku jazyka, koleno, ktoré vklázlo medzi moje, váhu ruky na zátylku, ktorá ma naliehavo tísila bližšie, hlbšie, poháňala rýchlejšie. Nedýchala som, nechcelo sa mi strácať tým čas, tak som čoskoro lapala po dychu a opiera la som sa mu o krk, čím som ho rozosmiala.

„Beriem to ako dobré znamenie,“ podotkol.

„Nemachruj, Kereset!“

Úsmevu som sa však neubránila. Lazmet a všetky otázky o mojom pôvode mi pripadali vzdialenejšie. Bola som v bezpečí, vznášala som sa na vesmírnom člne uprostred ničoty s Ako som Keresetom.

Potom odkiaľsi z útrob lode zaznel vresk. Podľa hlasu kričala Cisi, Akosova sestra.

KAPITOLA 2 CISI

Viem, ako sa človek cíti, keď vidí člena svojej rodiny umierať. Som predsa Cisi Kereset.

Videla som otca dodýchavať na podlahe v obývačke. Videla som, ako Eijeha s Akosom odviekli šotetskí vojaci. Videla som mamu blednúť ako látka na slnku. Pocity, ktoré prináša strata, poznám takmer dokonale. Akurát ich neviem dať najavo ako ostatní ľudia. Môj dar prúdu vo mne všetko dusí.

Trochu teda závidím Isae Benesit, predurčenej kancelárke Thuvhe a mojej priateľke, že dokáže naplno prejaviť svoj žiaľ. Pocity sa z nej rinú, až kým sa úplne nevyčerpá, a potom spoločne zaspíme, opreté plecami o plece v kuchynke na lodi šotetských utečencov.

Keď sa zobudím, bolí ma chrbát, lebo som sa prídlho krčila pri stene. Vstanem, nakloním sa doľava a doprava a zatiaľ si prezriem Isae.

Nevyzerá dobre. Pochopiteľne, keďže jej dvojčička Ori zomrela len včera, v aréne plnej Šotetov, ktorí sa skandovaním dožadovali jej krvi.

Jej vyžarovanie je tiež akoby zakalené, pripomína mi pocit v ústach, keď si dlho neumyjem zuby. Pohľadom skáče po miestnosti, aj po mojej tvári a tele, ale nie spôsobom, ktorý by vyvolával rumenec. Pokúsím sa ju upokojiť pomocou svojho daru prú-

du, vyšlem k nej hladkavý dojem ako vlákno hodvábu, ktoré sa odvíja z pradena. Nezdá sa, že by to ktovieako pomohlo.

Môj dar prúdu je zvláštny. Vďaka nemu viem, ako sa Isae cíti. Nie doslova, ale vnímam jej rozpoloženie, ako keby to bola hmatateľná štruktúra vo vzduchu. Neviem jej pocity kontrolovať, ale dokážem ich jemne ovplyvniť. Niekedy potrebujem viacero pokusov, prípadne úplne nový uhol pohľadu. Namiesto hodvábu, ktorý nezabral, skúsim ťažké, pomalé vlny vody.

Nič z toho. Je príliš napätá. Veľmi intenzívnymi pocitmi niekedy neviem pohnúť.

„Cisi, môžem ti veriť?“

Použila zvláštne slovo, ktoré v thuvhesitčine znamená môcť, mať aj musieť, všetky významy dokopy, ten pravý človek spozná len podľa kontextu. Vedie to k nedorozumeniam, možno preto ľudia z iných planét tvrdia, že náš jazyk je úskočný. A navyše sú príliš leniví na to, aby sa ho poriadne naučili.

Keď sa ma teda Isae Benesit v našom materinskom jazyku spýta, len či mi môže veriť, neviem úplne presne, čo tým myslí. Odpoveď je napriek tomu jednoznačná.

„Samozrejme.“

„Myslím to vážne, Cisi,“ povie hlbokým hlasom, ktorý používa, keď ide o niečo významné. Mám ho rada, páči sa mi, ako mi zuní v hlave. „Musím niečo urobiť a chcem, aby si ma sprevádzala, ale obávam sa, že sa ti to nebude...“

„Isae,“ preruším ju, „môžeš sa na mňa spoľahnúť, nech potrebuješ čokoľvek.“ Prstami sa jej jemne dotknem pleca. „Jasné?“

Prikývne.

Vyvedie ma z kuchynky, snažím sa pritom nestúpiť na žiadny z rozhádzaných nožov. Keď sa tu Isae zavrela, povytáhala všetky zásuvky a porozbíjala, čo jej prišlo pod ruku. Na dlážke sa povahujú útržky látky, sklenené črepy, úlomky umelej hmoty a rozmontované obvazy. Asi jej to nemôžem zazlievať.